

REPUBLIKA HRVATSKA

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIA, 10144 ZAGREB, Savska cesta 41/VII,

Tel: ++385 1 6176 448, 6176 449; Fax: ++385 1 6176 450

e-mail: agencija.ztn@crocompet.hr

IZVJEŠĆE

o radu

AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

(travanj 2000. - travanj 2001.)

Zagreb, svibanj 2001.

SADRŽAJ

	Str.
1. DJELOVANJE AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	1
1.1. Uvodne napomene	1
1.2. Analiza stanja	2
1.3. Pregled djelovanja AZTN	3
1.4. Struktura predmeta po pravnoj kvalifikaciji	7
1.4.1. Sporazumi	8
1.4.2. Zlouporebe vladajućeg ili monopolističkog položaja	11
1.4.3. Koncentracije	13
1.4.4. Stručna prethodna mišljenja	15
1.4.5. Mišljenja na zakone i druge akte	16
1.5. Odnos predmeta pokrenutih na zahtjev poduzetnika, udruga, ili tijela državne uprave i predmeta pokrenutih po službenoj dužnosti	17
1.6. Vremenski slijed zaprimanja predmeta tijekom 1997., 1998., 1999. i 2000.	18
1.7. Sudovi	20
1.8. Sjednice Savjeta	22
2. MIŠLJENJA NA ZAKONE I DRUGE AKTE	23
3. MEĐUNARODNA SURADNJA	27
4. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA	29

1. DJELOVANJE AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA (travanj 2000. - travanj 2001.)

1.1. UVODNE NAPOMENE

Pravo tržišnog natjecanja u Republici Hrvatskoj zaživjelo je donošenjem Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja ("Narodne novine", broj 48/95, 52/97 i 98/98). Zakon se temelji na načelima sadržanima u Ugovoru o osnivanju Europske zajednice (odredbe članka 85. i 86.). Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja uređuju se pravila ponašanja i sustav mjera za zaštitu slobodnog tržišnog natjecanja. Zakon se primjenjuje na trgovačka društva, trgovce pojedince, obrtnike i druge pravne i fizičke osobe koje, obavljajući gospodarsku djelatnost sudjeluju u prometu roba i usluga. Odredbe Zakona odgovarajuće se primjenjuju na svaku pravnu i fizičku osobu koja na tržištu Republike Hrvatske ostvari povremeni ili jednokratni promet roba i usluga, kao i na pravne i fizičke osobe sa sjedištem, odnosno prebivalištem, inozemstvu - ako njihovo sudjelovanje u prometu roba i usluga proizvodi učinak na hrvatskom tržištu.

Provedbeni propis, donesen na osnovi Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, jest Pravilnik o načinu vođenja Upisnika o koncentracijama ("Narodne novine", broj 30/97.).

Cilj prava tržišnog natjecanja je osiguravanje neometanog pristupa tržištu i sprečavanje narušavanja slobodnog tržišnog natjecanja. Polazišta ove grane prava su:

1. zabrana zlouporabe vladajućeg monopolističkog položaja,
2. zabrana sklapanja sporazuma kojima je cilj, posljedica ili mogući učinak ograničavanje ili sprječavanje slobodnog tržišnog natjecanja, te
3. ocjena koncentracija (različitih oblika povezivanja i udruživanja poduzetnika), kojima se stvara novi ili jača postojeći monopolistički ili vladajući položaj poduzetnika na tržištu - na način da se značajno ili trajno ograničava ili ukida slobodno tržišno natjecanje.

1.2. ANALIZA STANJA

Stručne i upravne poslove u svezi sa zaštitom tržišnog natjecanja obavlja Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, koja je nezavisno tijelo, subordinirano Hrvatskom saboru. Agencija broji 18 zaposlenika, među njima 8 pravnik i 6 ekonomista. Šest zaposlenika redovno studira na pravnim i ekonomskih poslijediplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu. Petero pravnik je s pravosudnim ispitom, preostalo troje položiti će ga u dogledno vrijeme.

Tijela Agencije su ravnatelj i Savjet za zaštitu tržišnog natjecanja. Savjet, koji ima predsjednika i osam članova, predlaže ravnatelju poduzimanje mjera za zaštitu tržišnog natjecanja. Ravnatelj poduzima mjere za zaštitu tržišnog natjecanja i rukovodi radom Agencije.

U okviru svoje informativne djelatnosti Agencija objavljuje Glasnik. U prvom broju Glasnika, tiskanom na hrvatskom i engleskom jeziku u prosincu 1999., objavljeni su relevantni propisi, izvješća o radu te niz predmeta i odluka Agencije. U drugom broju Glasnika, izdanom u prosincu 2000., objavljene su odluke Agencije u kojima je predložen niz pravnih i ekonomskih stajališta Agencije u odnosu na praksu poduzetnika - sudionika tržišnog natjecanja. U tom su broju Glasnika i stručni članci iz područja prava tržišnog natjecanja. Objavljivanjem građe iz područja prava tržišnog natjecanja u Glasniku, Agencija - kao specijalizirano tijelo za provedbu prava tržišnog natjecanja - nastoji ostvariti zahtjeve otvorenosti rada.

1.3. PREGLED DJELOVANJA AZTN

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja započela je s radom početkom 1997. godine. Od osnutka do 1. travnja 2001. godine zaprimila je ukupno **1481 predmet**.

Struktura zaprimljenih predmeta tijekom protekle četiri godine djelovanja Agencije prikazana je tabeli 1. i slici 1. Izvješća.

tabela 1.

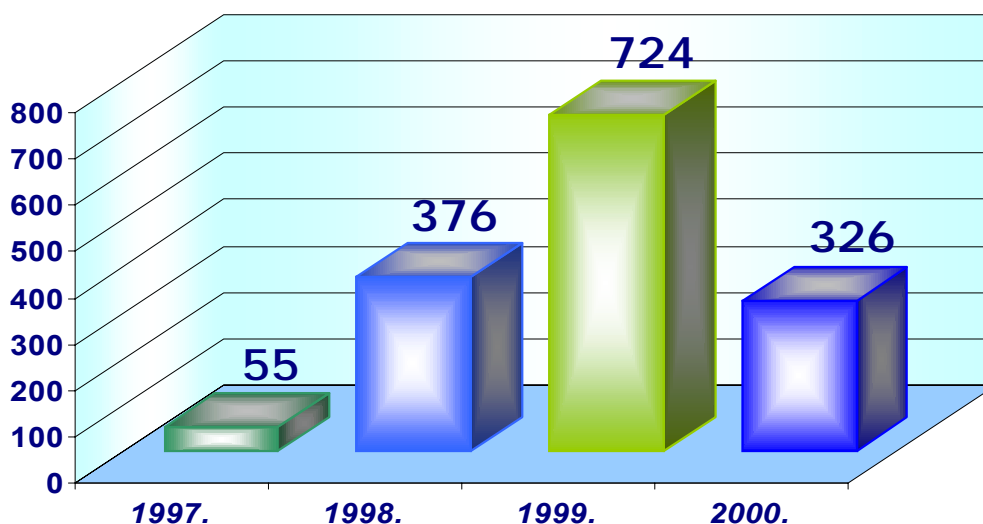
Pokrenuti postupci u 1997., 1998., 1999. i 2000. godini
(po vrstama predmeta)

	1997.	1998.	1999.	Odnos u % 99./98.	2000.	Odnos u % 2000./99.
1	2	3	4	5	6	7
Pokretanje postupka za utvrđivanje zlouporabe vlad. i monopol. položaja te narušavanja slobod. trž. natjecanja	27	68	90	32,35%	52	-42,22%
Ocjene sporazuma	9	264	534	102,27%	147	-72,47%
Koncentracije	5	25	64	156,00%	34	-46,88%
Mišljenja	14	19	36	89,47%	93	158,33%
Ukupno pokrenuti postupci	55	376	724	92,55%	326	-54,97%

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

slika 1.

Ukupan broj pokrenutih postupaka u 1997., 1998., 1999. i 2000. godini

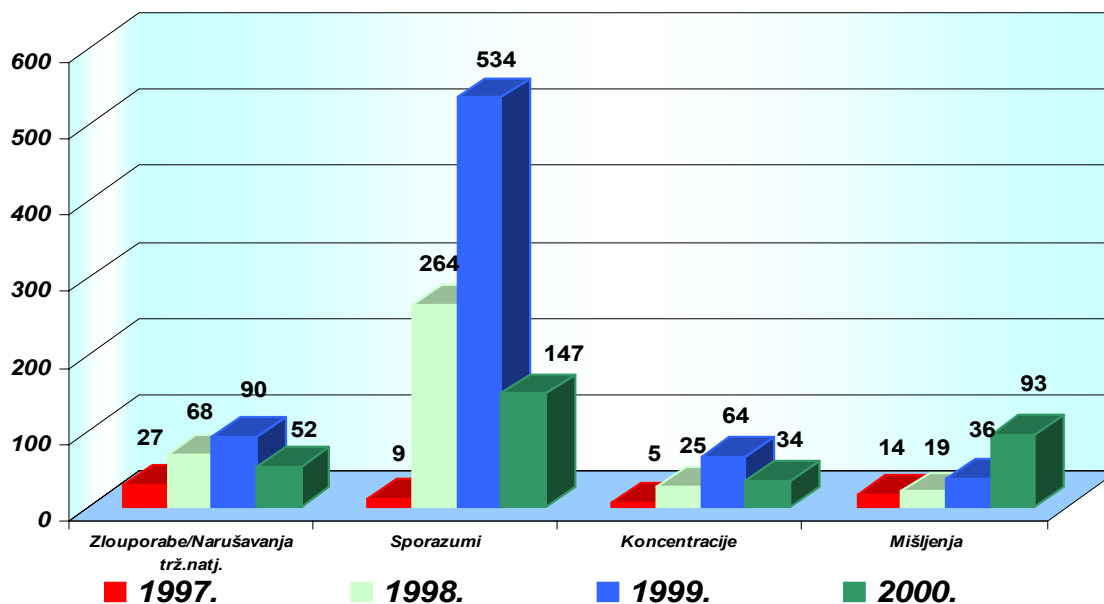

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Raščlamba zaprimljenih predmeta, prema kriteriju podjele na vrstu pokrenutih predmeta, vidljiva je iz sljedećeg grafikona (slika 2.).

slika 2.

Zaprimljeni predmeti po vrsti i godinama

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

U **2000.** godini u odnosu na 1999. zamjetno je smanjenje zaprimljenih predmeta od **54,97 postotnih poena**. Smanjenje od **13,29 postotnih poena** primjećuje se i u odnosu na 1998. godinu.

Do tako vidljivog smanjenja broja zaprimljenih predmeta u 2000. godini došlo je zato što je u razdoblju od 26. svibnja 2000. do 24. listopada 2000. značajno pao broj predmeta pokrenutih ex offo (tabele 5., 6., 8., i slike 5., 8., 10., 12.). Razlog je tome što je 26. svibnja 2000. razriješena ravnateljica dr. sc. Deša Mlikotin Tomić. Slijedom toga većina članova Savjeta dala je ostavke.

Odlukom o imenovanju Zastupnički dom Hrvatskog državnog sabora s 1. lipnjem 2000. za novog je ravnatelja Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja imenovao mr. sc. Hrvoja Momčinovića. Novi je Savjet imenovan 14. rujna 2000., a njegova je prva sjednica održana 24. listopada 2000.

Stoga u razdoblju od razrješenja ravnateljice u svibnju 2000. do održavanja prve sjednice Savjeta u novom sazivu u listopadu 2000. nisu pokrenuti postupci po službenoj dužnosti, što je izravno utjecalo na smanjenje broja pokrenutih postupaka.

Pregled predmeta koji su riješeni i predmeta koji su bili ili jesu u tijeku u 1997., 1998., 1999. i 2000. godini dan je u tabeli 2.

tabela 2.

Prikaz riješenih predmeta i predmeta u tijeku u 1997., 1998., 1999. i 2000.

Predmeti	1997.	1998.	1999.	Odnos u % 99./98.	2000.	Odnos u % 2000../99.
1	2	3	5	6	7	8
ZAPRIMLJENO	55	376	724	92,55%	326	-54,97%
U tijeku	24	35	128	265,71%	60	-53,13%
Riješeno	31	341	596	74,78%	266	-55,37%

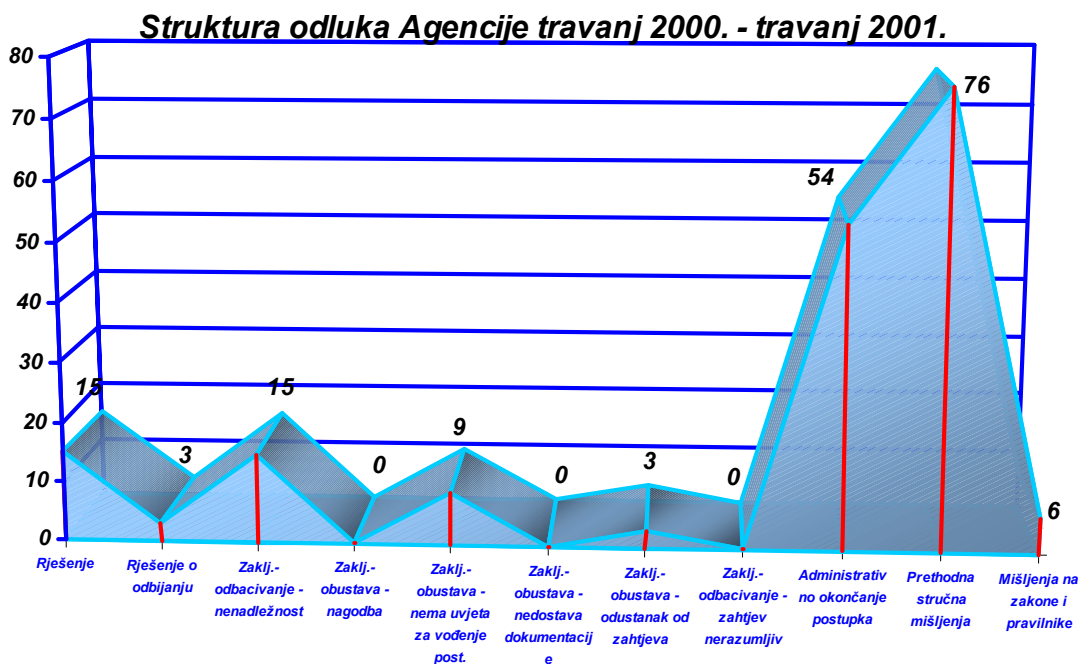
Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Što se tiče predmeta zaprimljenih u **1998.**, Agencija je do 1. travnja 2001. okončala sve do tada zaprimljene predmete (**100%**). Od predmeta zaprimljenih u **1999.** do 1. travnja 2000. okončano je oko **80%** predmeta, a od preostalih **20%**, koji su na kraju istog izvještajnog razdoblja bili u tijeku, do 01. travnja 2001. riješeno ih je još **80%**, što u konačnici čini oko **96%** riješenih predmeta od ukupnog broja zaprimljenih predmeta u **1999.** godini.

Možemo uočiti da je od ukupno **326** zaprimljenih predmeta u **2000.** godini njih **266** okončano, što čini **81,59%** od ukupnog broja zaprimljenih predmeta u toj godini. Ukoliko promatramo broj okončanja predmeta prethodnih godina, možemo reći da Agencija u prosjeku okončava **84,25%** zaprimljenih predmeta već u samoj godini zaprimanja.

slika 3. prikazuje strukturu odluka Agencije

slika 3.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Valja napomenuti da se broj prethodnih stručnih mišljenja, kao i broj administrativno okončanih postupaka na slici 3. u jednom dijelu preklapa. Naime, u značajnom broju slučajeva stranke su Agenciji dostavile preslike iz kojih je proizlazilo da se njima pokreće upravni postupak. Međutim, nakon što je Agencija započela s upravnim postupkom u tim predmetima, utvrđeno je da stranke traže samo izdavanje stručnog prethodnog mišljenja.

Stoga je Agencija administrativno riješila otvorene upravne predmete i strankama dostavila stručna prethodna mišljenja. Konkretno, takva se situacija najčešće javlja u slučaju kad iz podneska stranke proizlazi da je riječ o o prijavi namjere provedbe koncentracije poduzetnika. Nakon što Agencija zatraži od stranke da svoju prijavu dopuni u skladu sa Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja, iz prijave proizlazi da stranka u stvari samo pita jesu li u konkretnom slučaju ispunjeni uvjeti za prijavu namjere ili nisu, što Agencija okončava u obliku stručnog prethodnog mišljenja, izvan upravnog postupka. Stoga je otvoreni upravni spis u istom predmetu potrebno riješiti administrativno.

Isto tako, broj postupaka okončanih rješenjem u 2000. godini relativno je malen. Razlog tome je što je u nekoliko slučajeva u jedan postupak spojeno više postupaka koji su se zasnivali na istoj činjeničnoj i pravnoj osnovi, te je za više zahtjeva doneseno jedinstveno rješenje.

Tabelom 3. prikazani su postotni udjeli riješenih predmeta u ukupno zaprimljenim predmetima u 2000. godini i struktura odluka Agencije u ukupno riješenim predmetima.

tabela 3.

Udio riješenih predmeta u ukupno riješenim i ukupno zaprimljenim predmetima u 2000. godini

	Broj riješenih predmeta u 2000. godini	Udio u ukupnom broju zaprimljenih predmeta u %	Udio od ukupnog broja riješenih predmeta u %
1	2	3	4
Rješenje	15	4,60	10,71
Rješenje o odbijanju	3	0,92	2,14
Zaključak - odbacivanje - nenadležnost	15	4,60	10,71
Zaklj.- obustava - nagodba	0	0,00	0,00
Zaklj.- obustava - nema uvjeta za vođenje postupka	9	2,76	6,43
Zaklj.- obustava - nedostava dokumentacije	0	0,00	0,00
Zaklj.- obustava - odustanak od zahtjeva	3	0,92	2,14
Zaklj.- odbacivanje - zahtjev nerazumljiv	0	0,00	0,00
Administrativno okončanje postupka	54	16,56	38,57
Prethodna stručna mišljenja	35	10,74	25,00
Mišljenja na zakone i pravilnike	6	1,84	4,29
Ukupno	140	42,94	100,00
Ukupan broj zaprimljenih predmeta u 2000.	326		

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

1.4. STRUKTURA PREDMETA PO PRAVNOJ KVALIFIKACIJI

Tabela 4. prikazuje broj okončanih predmeta i predmeta u tijeku po kvalifikacijama prema ZZTN.

tabela 4.

Okončani predmeti po kvalifikacijama

	1997.	1998.	1999.	Odnos u % 99./98.	2000.	Odnos u % 2000./99.
1	2	3	4	5	6	7
Zlouporebe	27	68	90	32,35%	52	-42,22%
U tijeku	11	12	41	241,67%	23	-43,90%
Riješeno	16	56	49	-12,50%	29	-40,82%
Sporazumi	9	264	534	102,27%	147	-72,47%
U tijeku	7	12	44	266,67%	7	-84,09%
Riješeno	2	252	490	94,44%	140	-71,43%
Koncentracije	5	25	64	156,00%	34	-46,88%
U tijeku	5	8	38	375,00%	20	-47,37%
Riješeno	0	17	26	52,94%	14	-46,15%
Mišljenja	14	19	36	89,47%	93	158,33%
U tijeku	1	3	5	66,67%	10	100,00%
Riješeno	13	16	31	93,75%	83	167,74%

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Pad broja okončanja u predmetima zlouporeba, ocjena sporazuma i ocjena koncentracija vidljiv je u tabeli 4. Pad je razumljiv imamo li u vidu činjenicu da je i broj zaprimljenih predmeta manji u odnosu na prethodne godine (vidi obrazloženje uz sliku 2.). No, treba uočiti i znatno povećanje broja danih prethodnih stručnih mišljenja.

U odnosu na 1997., u 2000. godini izdano je **538,46%** više prethodnih stručnih mišljenja. U odnosu na 1998. postotno povećanje je smanjeno i iznosi **418,75%**, dok u 1999. godini broj izdanih mišljenja u odnosu na 1998. raste za **93,75** postotnih poena. Ipak, u 2000. je naspram 1999. vidljiv rast izdanih mišljenja od **167,74%**.

Taj se institut, uveden u praksu Agencije tijekom 1998. godine, pokazao vrlo praktičnim i efikasnim. On, naime, omogućuje strankama da pribave stručno mišljenje nadležnog tijela u konkretnom slučaju.

To mišljenje moguće je pribaviti u relativno kratkom vremenu, ali bez otkrivanja svih detalja namjeravane transakcije pa i pravog identiteta stranaka. Ono pak služi stranci da ocijeni hoće li kasnije pokrenuti upravni postupak u nekom slučaju (npr., je li nužno prijaviti koncentraciju poduzetnika).

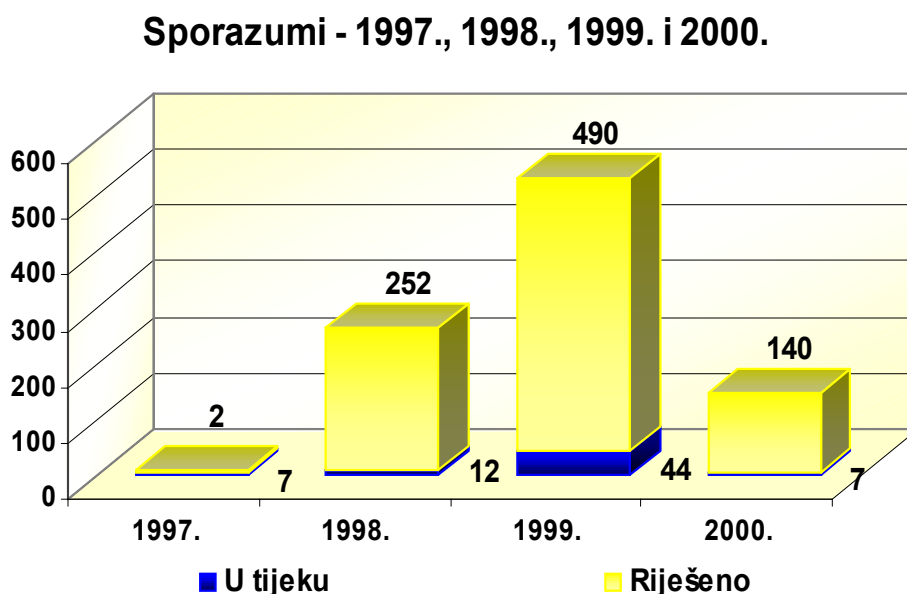
2.1. Sporazumi

U prethodnom izvještajnom razdoblju (1999./2000.) bilo je naznačeno da je razlog velikog broja zaprimljenih sporazuma na ocjenu to što su poduzetnici ugovore identičnog sadržaja sklapali s većim brojem poduzetnika. To je rezultiralo brojem od **534** postupka ocjene sporazuma u 1999., što je činilo **73,76%** ukupno pokrenutih postupaka.

Za razliku od 1999., u 2000. godini postupci ocjena sporazuma sudjeluju s **45,09%** u ukupno pokrenutim postupcima.

Slika 4. daje pregled pokrenutih i okončanih ocjena sporazuma u 1997., 1998., 1999. i 2000. godini.

slika 4.

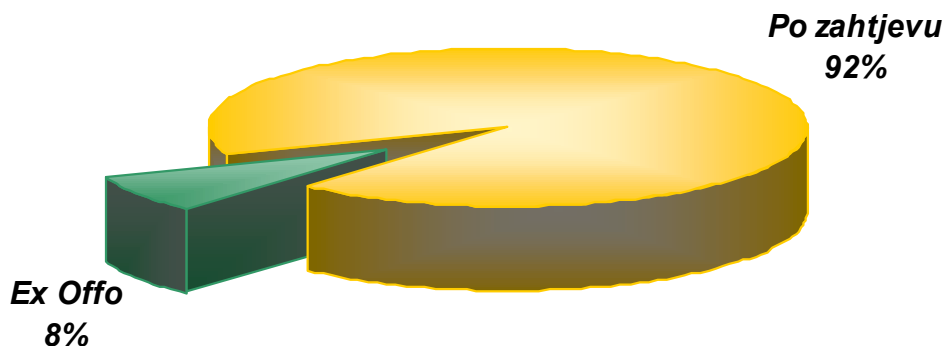
Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

1999. godinu karakterizira činjenica da je čak **96%** ocjena sporazuma Agencija pokrenula po službenoj dužnosti. Slika 5. upućuje na obrnutu situaciju u 2000.

Ocjene sporazuma pokrenute na zahtjev poduzetnika sudjeluju s **92%** u broju ukupno pokrenutih ocjena sporazuma u 2000., dok je po službenoj dužnosti Agencija pokrenula tek **8%** postupaka. Razlozi za takvu situaciju navedeni su naprijed u komentaru uz sliku 2.

slika 5.

Pokrenuti sporazumi na zahtjev poduzetnika i po službenoj dužnosti (2000. godina)

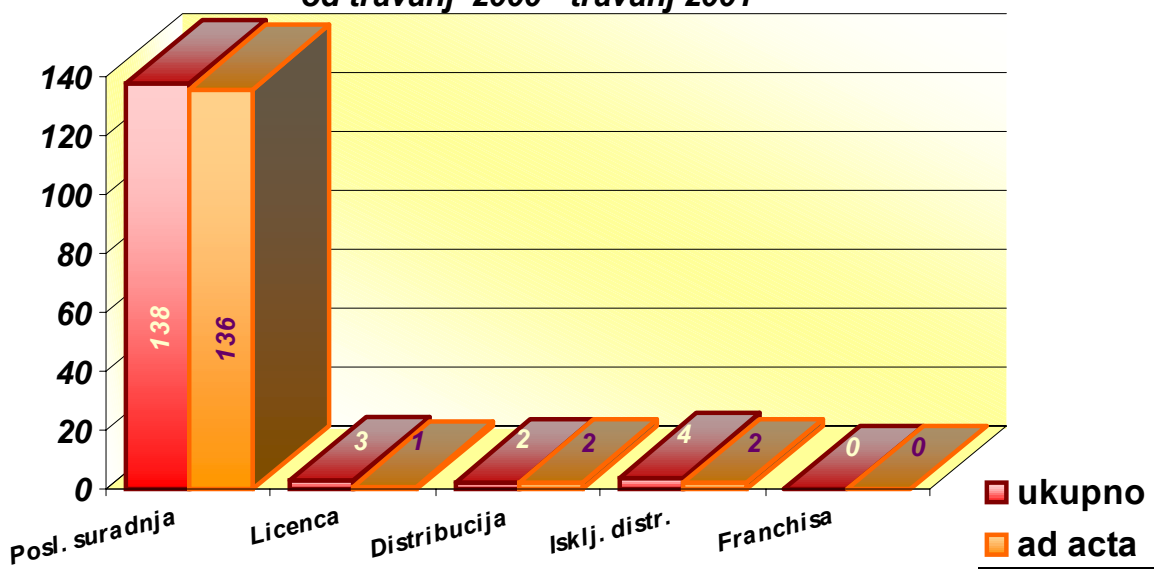

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Raščlamba zaprimljenih sporazuma u 2000., prema vrstama ocjenjivanih sporazuma, vidljiva je iz sljedećeg grafikona (slika 6.).

slika 6.

Zaprimljeni i okončani sporazumi po vrsti u razdoblju od travanj 2000 - travanj 2001

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Vidljivo je da najveći broj sporazuma, kao i prethodnih godina, čine sporazumi o poslovnoj suradnji, koji sudjeluju u ukupno pokrenutim postupcima ocjene sporazuma s **93,88%**. Zatim slijede sporazumi o isključivoj distribuciji sa **2,72%**, sporazumi o licenci s **2,04%**, te sporazumi o distribuciji s **1,36%**.

Za razliku od prijašnjih godina, u 2000. Agenciji nije prijavljen na ocjenu niti jedan sporazum o franšizi.

Ukoliko promatramo odnos pokrenutih postupaka ocjena sporazuma u 1999. i 2000. godini dolazimo do sljedećeg rezultata:

- ❑ broj pokrenutih postupaka ocjene sporazuma o **poslovnoj suradnji** manji je za **71,72 postotna poena**,
- ❑ broj pokrenutih postupaka ocjene sporazuma o **licenci** manji je za **75,00 postotnih poena**,
- ❑ broj pokrenutih postupaka ocjene sporazuma o **distribuciji** manji je za **75,00 postotnih poena**,
- ❑ broj pokrenutih postupaka ocjene sporazuma o **isključivoj distribuciji** manji je za **20,00 postotnih poena**, te
- ❑ nije prijavljen niti jedan ugovor sporazuma o **franchisi**.

Razlozi za takvu situaciju opisani su naprijed u komentaru uz sliku 2.

1.4.2. Zlouporebe monopolističkog ili vladajućeg položaja, odnosno narušavanje slobodnog tržišnog natjecanja

Pad broj pokrenutih postupaka utvrđivanja zlouporebe vladajućeg ili monopolističkog položaja, odnosno narušavanja slobodnog tržišnog natjecanja (dalje: zlouporebe) u odnosu na prethodne dvije godine ima dva uzroka.

Prvi je naveden naprijed u komentaru uz sliku 2., dok je drugi razlog postepeno razvijanje svijesti poduzetnika o postojanju ZZTN, kao rezultat djelovanja Agencije i objavljivanja njenih odluka u "Narodnim novinama"; Glasniku Agencije i edukacije poduzetnika kroz prvi seminar o pravu konkurencije, održan od 13. do 17. ožujka 2000. godine u Zagrebu, u organizaciji Agencije, kao i kroz prezentacije koje su predstavnici Agencije održali na različitim stručnim skupovima.

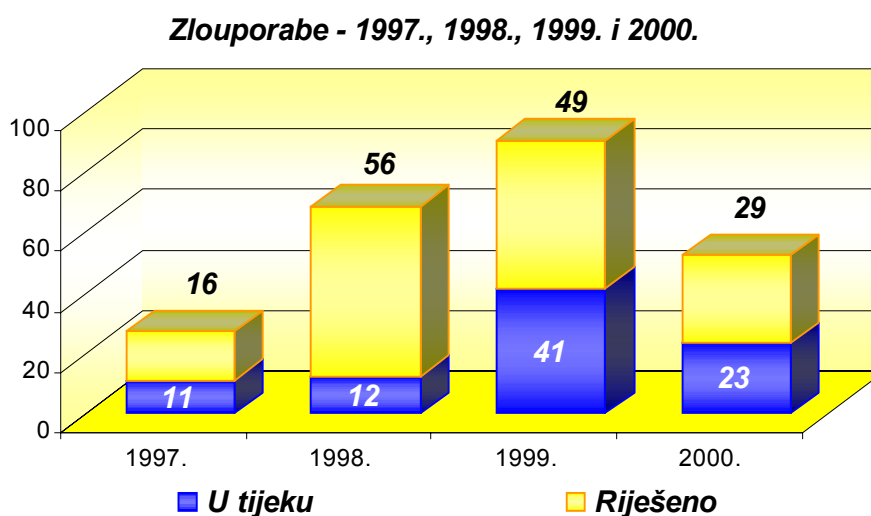
U **2000.** godini zaprimljena su i pokrenuta **52** postupka utvrđivanja zlouporeba. U odnosu na 1999. godinu to predstavlja smanjenje broja pokrenutih postupaka za **42,22 postotna poena**, dok je u odnosu na 1998. godinu to smanjenje od **23,53 postotnih poena**.

Rezultati dobiveni statističkom analizom pokrenutih i okončanih predmeta u 2000. godini pokazuju da je krajem izvještajnog razdoblja 2000./2001. **29 predmeta** bilo **okončano**, što čini **55,77%** postupaka od ukupno pokrenutih postupaka utvrđivanja zlouporeba u 2000. Dakle, 1. travnja 2001. u tijeku je bilo **23 predmeta**, odnosno **44,23%** od ukupno pokrenutih postupaka u izvještajnom razdoblju travanj 2000.- travanj 2001. (vidi sliku 7.).

Postupci utvrđivanja zlouporeba iziskuju prikupljanje dokaza, te iscrpne analize tržišnog položaja i ponašanja poduzetnika protiv kojih je pokrenut postupak, kao i trenutne situacije na tržištu uopće. Stoga se predmeti zlouporeba u načelu vode duže od ostalih predmeta pokrenutih pred Agencijom, odnosno na njihovo je rješavanje potrebno duže vrijeme.

Pri analiziranju spornih situacija, djelatnici Agencije nailaze na mnoge nepoznanice i poteškoće, te se u velikom broju slučajeva konzultiraju s tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja drugih zemalja, stranom literaturom te odlukama Europske komisije u sličnim predmetima u Europskoj uniji.

slika 7.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Od ukupno **52** predmeta pokrenuta u 2000. godini, **5** predmeta je pokrenuo ravnatelj Agencije **po službenoj dužnosti**, dok je **47 predmeta** pokrenuto po zahtjevu prijavitelja (vidi tabelu 5. i sliku 8.).

tabela 5.

Odnos broja predmeta zlouporeba pokrenutih ex offo, odnosno prema zahtjevu podnositelja zahtjeva u 1997., 1998., 1999. i 2000.

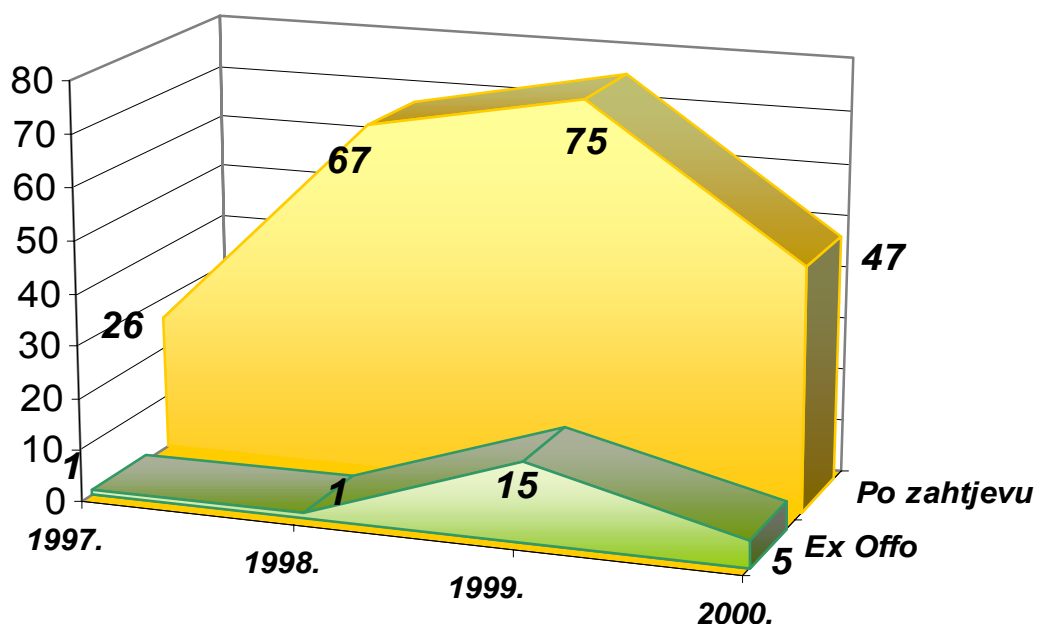
	1997.	Udio u odnosu na uk. br. zlouporeba	1998.	Udio u odnosu na uk. br. zlouporeba	1999.	Udio u odnosu na uk. br. zlouporeba	2000.	Udio u odnosu na uk. br. zlouporeba
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Po zahtjevu	26	96,30%	67	98,53%	75	83,33%	47	90,38%
Ex Offo	1	3,70%	1	1,47%	15	16,67%	5	9,62%
Ukupno	27		68		90		52	

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Obzirom na podatke iz 1999. godine, vidljivo je da je u postotnom iznosu broj po službenoj dužnosti pokrenutih predmeta gotovo prepolovljen - u 1999. godini takvi su predmeti predstavljali **16,67%** od ukupno pokrenutih predmeta zlouporeba, dok u 2000. godini taj postotak pada na **9,62%**. Razlog za to naveden je naprijed u komentaru uz sliku 2.

slika 8.

Odnos zlouporeba pokrenutih po zahtjevu ili ex offo od 1997. - 2000.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

1.4.3. Koncentracije

Suvremena zakonodavstva prava konkurencije posebnu pozornost posvećuju pitanju spajanja i drugih oblika povezivanja sudionika tržišnog natjecanja, budući da kontrola koncentracija poduzetnika u znatnijoj mjeri može utjecati na oblikovanje strukture određenog tržišta, a time i na razinu tržišnog natjecanja.

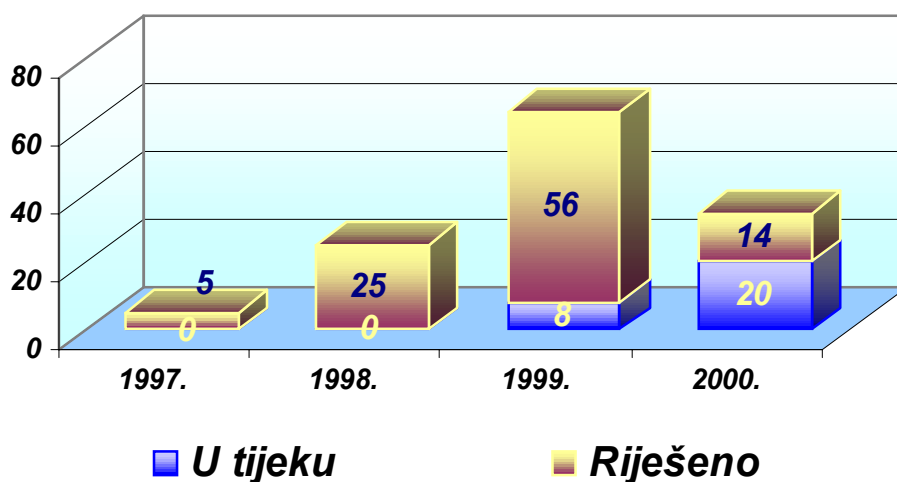
Imajući na umu da je industrijsku revoluciju zamijenila informatička, koja je snažno utjecala na način suvremenog poslovanja, danas svjetska tržišta potresa svoeopći trend globalizacije, a fenomeni koncentracija samo su jedan od niza njegovih "proizvoda", čiji je cilj maksimizacija dobiti, uništavanje konkurencije, itd.

Iako su koncentracije, u načelu, zakonite poslovne strategije, valja voditi brigu o tome da tržišne strukture ostanu konkurentne. Pomanjkanje regulacije i, konkretno, poduzetničko nepoznavanje politike konkurencije, može dovesti do stvaranja novog monopolističkog položaja ili jačanja postojećeg, vladajućeg, čime se smanjuje sveukupna dobrobit gospodarstva i tržišta na kojemu se isti poduzetnici natječu.

Slika 9. prikazuje kretanje broja zaprimljenih prijava koncentracija poduzetnika na ocjenu u razdoblju od 1997. do 2000.

slika 9.

Koncentracije - 1997., 1998., 1999. i 2000.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Ukupan broj notificiranih koncentracija u 2000. u odnosu na 1999. godinu smanjio se za **46,87 postotnih poena**, dok je u odnosu na 1998. godinu porastao za **36 postotnih poena** (slika 9., tabela 6.).

Razlog za pad broja prijavljenih koncentracija u 2000. godini opisan je naprijed u komentaru uz sliku 2. Isto je vidljivo i iz tabele 6. Naime, ukupan broj koncentracija znatno je manji u odnosu na 1999. godinu. Konkretno, broj koncentracija koje su u 2000. godini dragovoljno prijavili sami sudionici koncentracija jednak je tom broju u prethodnoj godini. Međutim, znatno je manji broj koncentracija prijavljenih po pozivu Agencije (ex offu).

tabela 6.

Prikaz pokrenutih ocjena koncentracija po zahtjevu stranaka i ex offu

	1997.	Udio u odnosu na ukupni broj Koncentracija	1998.	Udio u odnosu na ukupni broj Koncentracija	1999.	Udio u odnosu na ukupni broj Koncentracija	2000.	Udio u odnosu na ukupni broj Koncentracija
1	2	3	4	5	6	7	6	7
Po zahtjevu stranaka	2	40,00%	15	60,00%	22	34,38%	22	64,71%
Po pozivu Agencije	3	60,00%	10	40,00%	42	65,63%	12	35,29%
Ukupno	5		25		64		34	

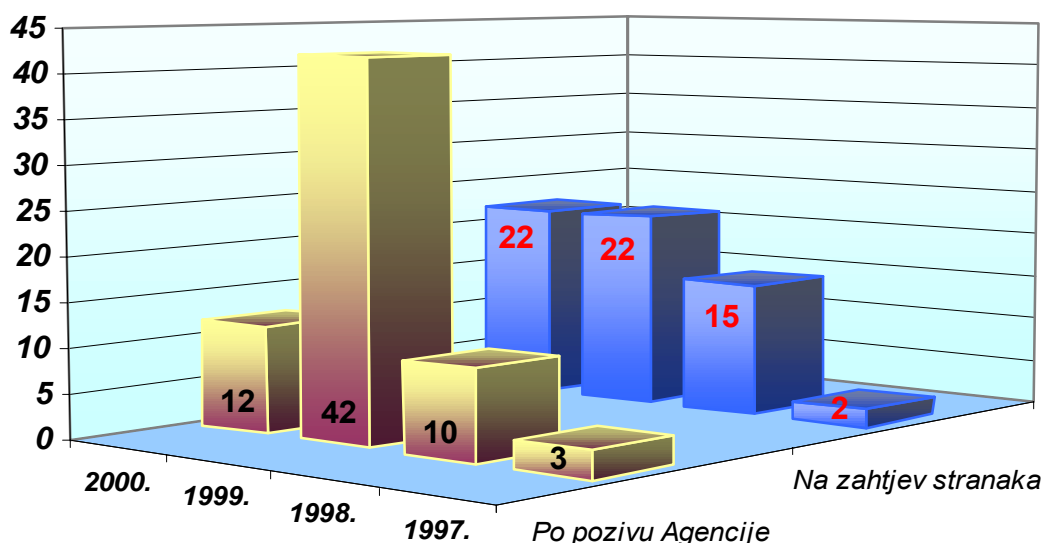
Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Dakle, Agencija je u **2000.** pokrenula **22** postupka ocjene koncentracija po prijavi poduzetnika, dok je na istu pozvala poduzetnike u **12** slučajeva. Dakle, **64,71%** ocjena koncentracija pokrenuto **po prijavi** stranaka, dok su u **35,29%** slučajeva predmeti pokrenuti **ex offu** - po službenoj je dužnosti (tabela 6. i slika 10.).

U **1999.** godini **po prijavi** je pokrenuto **34,38%**, a **ex offu** **65,63%** predmeta (tabela 6. i slika 10.).

slika 10.

Prikaz pokrenutih koncentracija na zahtjev stranaka i po pozivu Agencije u razdoblju od 1997 - 2000

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

1.4.4. Stručna prethodna mišljenja

Unutar svoga djelokruga Agencija sukladno odredbama članka 30. stavak 1. točka 3. i točka 6. ZZTN, i tarifnog broja 105. Zakona o upravnim pristojbama ("Narodne novine", 131/97), daje stručna prethodna mišljenja.

Tabela 7.

Odnos danih stručnih prethodnih mišljenja u 1997., 1998., 1999. i 2000.

Mišljenja	1997.	1998.	1999.	Odnos u % 99./98.	2000.	Odnos u % 2000./99.
1	2	3	4	5	6	7
Stručna prethodna mišljenja	5	7	22	214,29%	87	295,45%

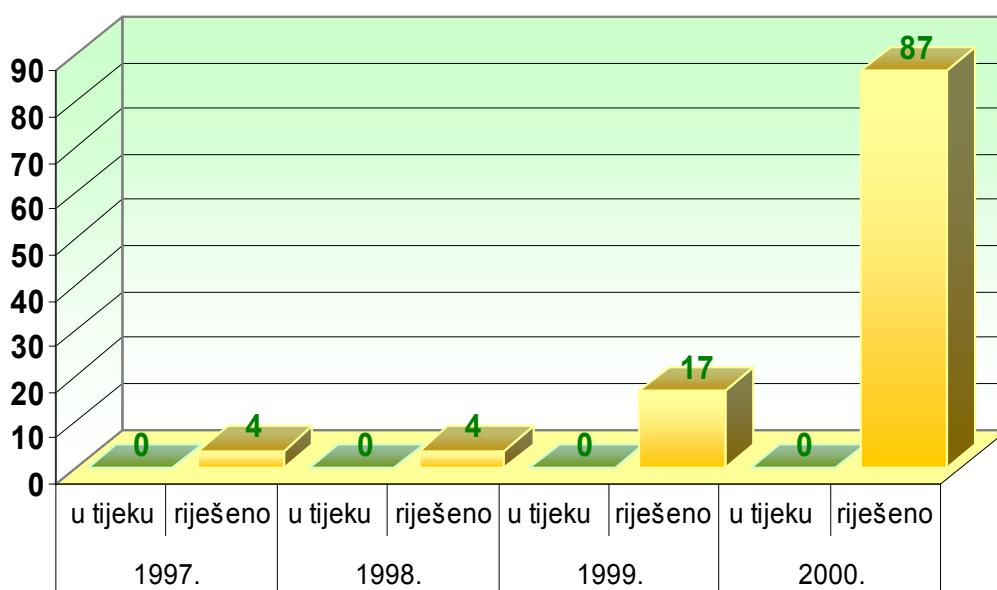
Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

U 2000. godini Agencija je dala ukupno **87 stručnih prethodnih mišljenja**, što čini, u odnosu na **22 mišljenja** dana u 1999. godini, **povećanje od 295,45 postotnih poena**.

Slika 11. daje odnos riješenih stručnih prethodnih mišljenja i onih koji su u tijeku. Iz slike je vidljivo da niti jedno zaprimljeno stručno prethodno mišljenje nije u tijeku, što svjedoči o ažurnosti Agencije.

slika 11.

Stručna prethodna mišljenja

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

1.4.5. Mišljenja na zakone i druge akte

Kada govorimo o **mišljenjima na zakone i druge akte**, njihov broj u odnosu na **1999.** godinu, u **2000.** pada, i to za **57,14 postotnih poena**. Razlog je tomu što predlagatelji zakona nisu Agenciji dostavili nacрте zakona i drugih akata na mišljenje (tabela 8).

tabela 8.

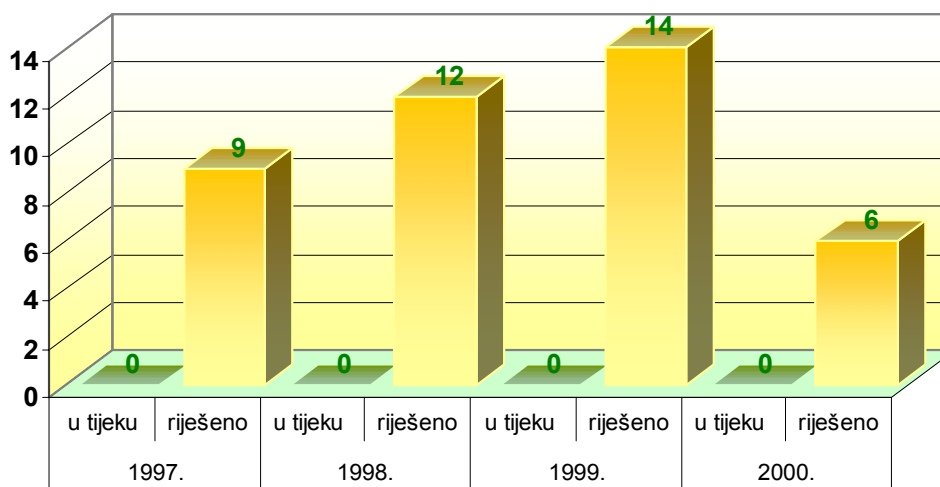
Odnos danih mišljenja na zakone i druge akte u 1997., 1998., 1999. i 2000.

Mišljenja	1997.	1998.	1999.	Odnos u % 99./98.	2000.	Odnos u % 2000./99.
1	2	3	4	5	6	7
Mišljenja na zakone i druge akte	9	12	14	16,67%	6	-57,14%

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

slika 12.

Mišljenja na zakone i druge akte

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Naime, ovdje je riječ o činjenici da sam postupak davanja mišljenja ne zahtijeva odviše vremena. Agencija uglavnom daje mišljenja vezana uz primjenu Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja na neki konkretni problem.

1.5. ODNOS PREDMETA POKRENUTIH NA ZAHTJEV PODUZETNIKA, UDRUGA ILI TIJELA DRŽAVNE UPRAVE I PREDMETA POKRENUTIH PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI

Prikaz odnosa pokrenutih predmeta za zahtjev poduzetnika, strukovnih i gospodarsko-interesnih udruga poduzetnika i Vlade RH te tijela državne uprave, kao i predmeta koje je ravnatelj Agencije pokrenuo po službenoj dužnosti (ex offo) prikazan je u tabeli 9.

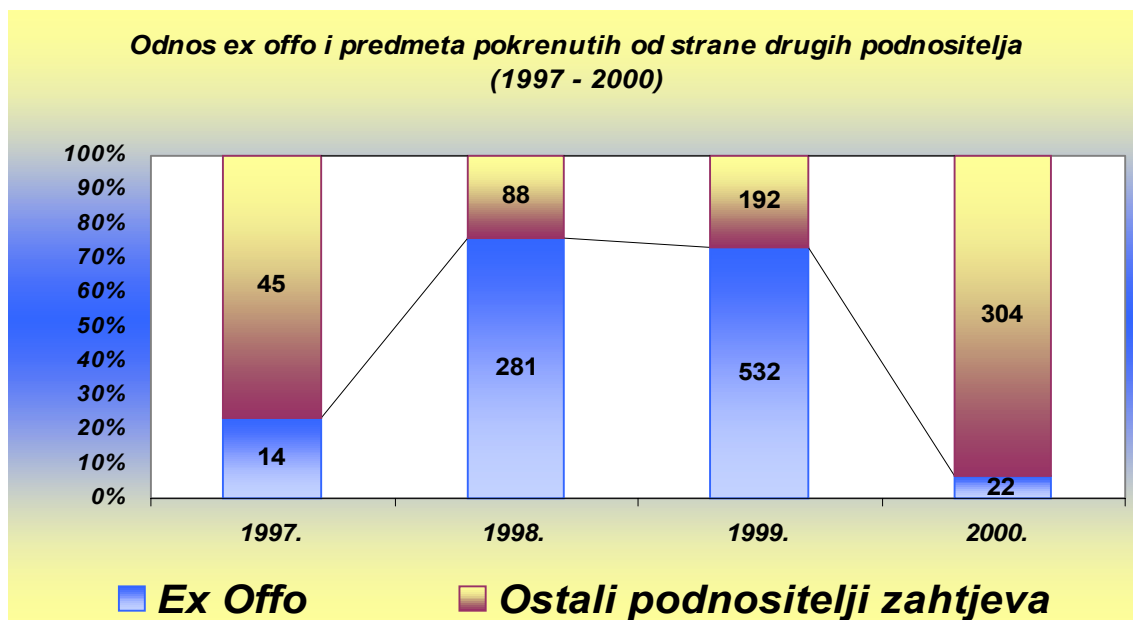
tabela 9.

Predmeti pokrenuti na zahtjev poduzetnika, strukovnih udruženja i udruga, Vlade RH i tijela državne uprave, ili po službenoj dužnosti

<u>PODNOŠITELJI ZAHTJEVA</u>	1997.	1998.	1999.	2000.	Odnos 2000./1999.
					(%)
1	2	3	4	5	6
Strukovna i gospodarsko-interesna udruženja poduzetnika	3	17	12	10	-16,67%
Fizičke i pravne osobe	35	66	160	275	71,88%
Vlada RH i tijela državne uprave	3	5	20	19	-5,00%
Ravnatelj Agencije po službenoj dužnosti (Ex Offo)	14	281	532	22	-95,86%

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

slika 13.

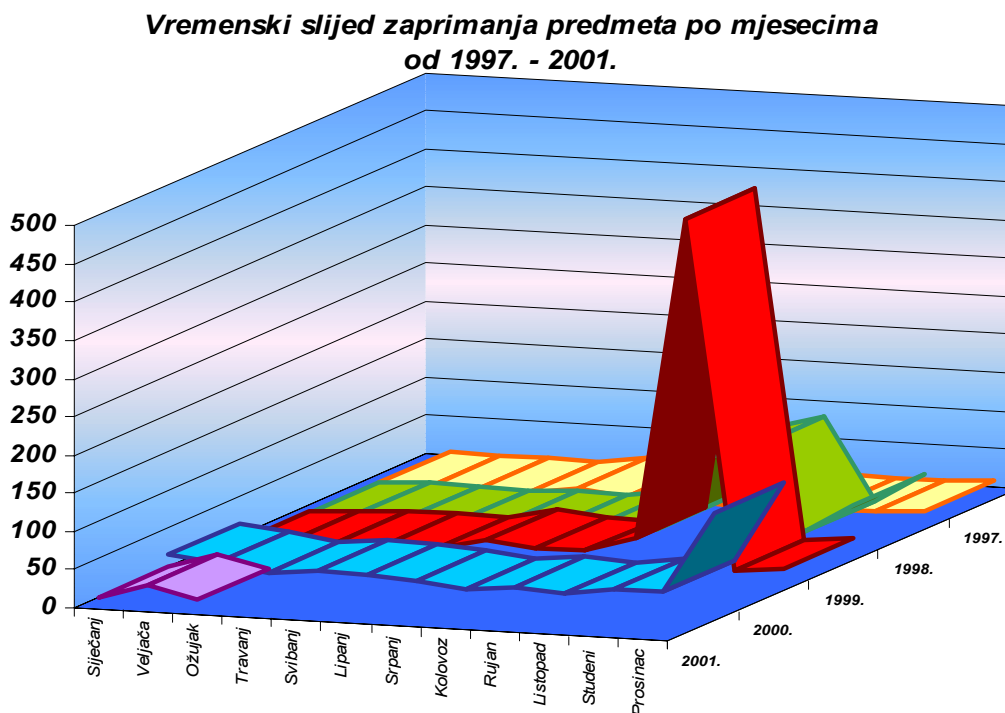
Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Na slici 13. predočen je odnos predmeta pokrenutih na zahtjev i predmeta pokrenutih po službenoj dužnosti u protekle četiri godine djelovanja Agencije.

1.6. VREMENSKI SLIJED ZAPRIMANJA PREDMETA TIJEKOM 1997., 1998., 1999. I 2000. (prikaz po mjesecima)

Slika 14. prikazuje vremenske slijedove zaprimanja predmeta po mjesecima tijekom protekle četiri godine.

slika 14.

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Tijekom **2000.** mjesečno je u prosjeku zaprimljeno **27,16** predmeta. U odnosu na 60,33 mjesečno zaprimljena predmeta u 1999., odstupanje je znatno, no, kako je već prije rečeno, riječ je o prividu, obzirom da je u listopadu 1999. godine zaprimljen veliki broj sporazuma na ocjenu.

Krenemo li u daljnju raščlambu i promatramo broj zaprimanih predmeta dnevno, ustvrdit ćemo da svakoga radnog dana Agencija u prosjeku zaprimi, odnosno pokrene, **1,23** predmeta.

Tabela 9. daje prikaz tijekom kojih mjeseci u godini Agencija zaprima najveći broj predmeta.

tabela 10.

Broj zaprimanih predmeta po mjesecima u razdoblju od 1997. do 1. travnja 2001.

	GODINA					UKUPNO
	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	
1	2	3	4	5	6	7
Siječanj	4	4	8	30	15	61
Veljača	3	7	11	23	35	79
Ožujak	3	5	13	15	19	55
Travanj	2	4	16	20		42
Svibanj	10	8	15	20		53
Lipanj	5	6	29	16		56
Srpanj	4	15	21	8		48
Kolovoz	2	9	21	14		46
Rujan	5	108	42	10		165
Listopad	3	124	464	19		610
Studenj	5	18	7	21		51
Prosinac	9	57	13	127		206

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

1.7. SUDOVI

U tabeli 11. prikazan je broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka koje je Agencija pokrenula protiv poduzetnika zbog kršenja odredaba ZZTN.

Na istoj tabeli prikazan je i broj tužbi koje su poduzetnici podnijeli Upravnom sudu protiv odluka Agencije, te broj predmeta u kojima su prekršajni sudovi i Upravni sud RH donijeli odluke.

tabela 11.

Pokrenuti te okončani predmeti na prekršajnim sudovima i na Upravnom sudu

	Ukupno pokrenuti	Okončani rješenjem Suda	Ukupno okončani	U tijeku (zaključno sa 1. travnjem 2001.)
1	2	3	4	5
PREKRŠAJNI SUDOVI	Predmeti pokrenuti na zahtjev Agencije			
1997.	2	0	2	0
1998.	16	4	5	11
1999.	9	2	2	7
2000.	6	3	4	2
2001.	0	0	0	0
UPRAVNI SUD	Predmeti pokrenuti protiv rješenja Agencije			
1997.	1	1	1	0
1998.	18	5	5	13
1999.	6	1	1	5
2000.	8	0	0	8
2001.	0	0	0	0
Ukupno pokrenuti predmeti pred prekršajnim sudovima do 1. travnja 2001.				33
Ukupno okončani predmeti				13
Ukupno pokrenuti predmeti na Upravnom sudu do 1. travnja 2001.				33
Ukupno okončani predmeti				7

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Na prekršajnim sudovima u 2000. godini Agencija je pokrenula **6** postupaka, dok su isti sudovi riješili **3**, što čini **50%** ukupno pokrenutih postupaka. U 1999. situacija je bila nešto drugačija - Agencija je pokrenula pred prekršajnim sudovima **9** postupaka, a riješena su samo **2**, odnosno **22,22%**.

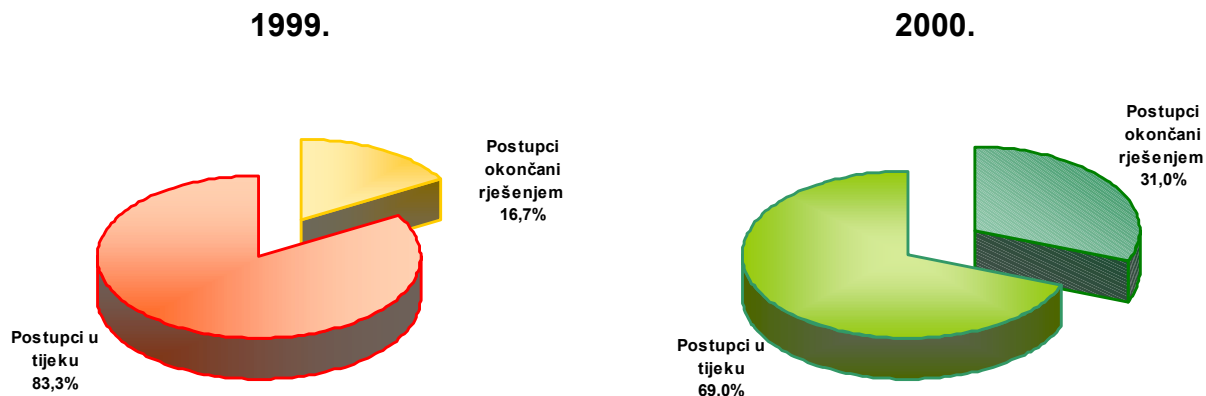
Od **3** okončana postupka u 2000. godini, na **2** je Agencija uputila žalbu Visokom prekršajnom sudu, dok je u trećem izdano rješenje kojim se odgađa donošenje rješenja.

Situacija na prekršajnim sudovima u 1999. godini bila je donekle slična. Naime, od dva riješena postupka pokrenuta pred prekršajnim sudovima, Agencija je uložila žalbu Visokom prekršajnom sudu na jedno rješenje, dok je tijekom drugog postupka odustala od zahtjeva.

Tijekom 1998. godine, od ukupno pokrenutih postupaka na prekršajnim sudovima riješeno je 5 postupaka, od kojih je u 4 doneseno rješenje, a u jednom je Agencija odustala od zahtjeva. U jednom je slučaju Agencija uložila žalbu na rješenje prekršajnog suda, no ta je žalba na Visokom prekršajnom sudu odbijena. Agencija je uložila zahtjev za zaštitu zakonitosti koji nije prihvaćen.

slika 15.

Prikaz riješenih postupaka na prekršajnim sudovima

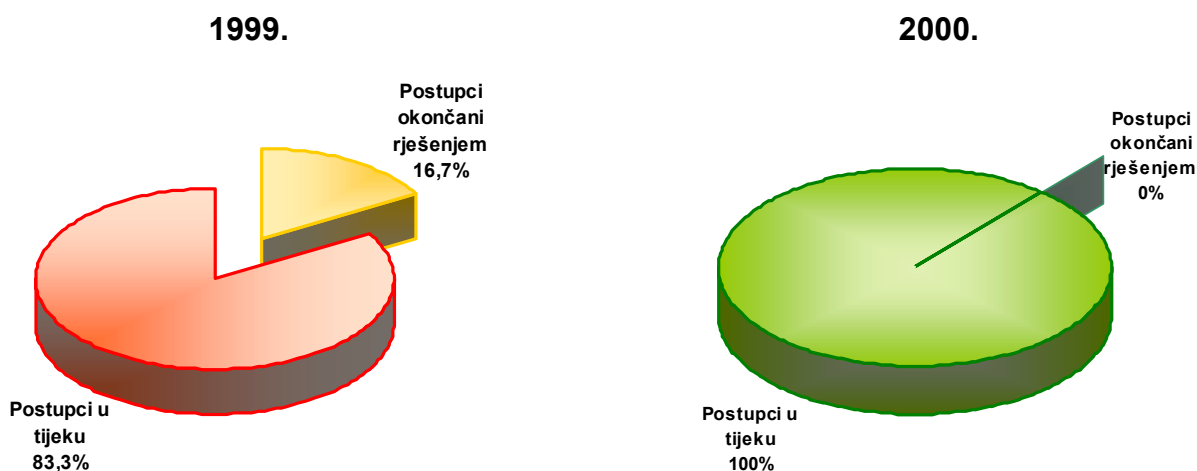
Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

Međutim, u svim navedenim osim dva predmeta, prekršajni su sudovi donijeli rješenja kojima se donošenje konačne odluke odgađa dok Upravni sud ne donese odluku po tužbi u istom predmetu, neosnovanom proglašavajući odluku Upravnog suda prethodnim pitanjem. Kaznu je sud izrekao samo u jednom slučaju (Prekršajni sud u Varaždinu).

Od početka rada Agencije do danas, na Upravnom sudu uložene su 33 tužbe protiv rješenja Agencije. U 6 postupaka tužbe su odbijene, a u jednom je doneseno rješenje o obustavi postupka radi odustanka stranke od tužbe.

slika 16.

Prikaz riješenih predmeta na Upravnom sudu

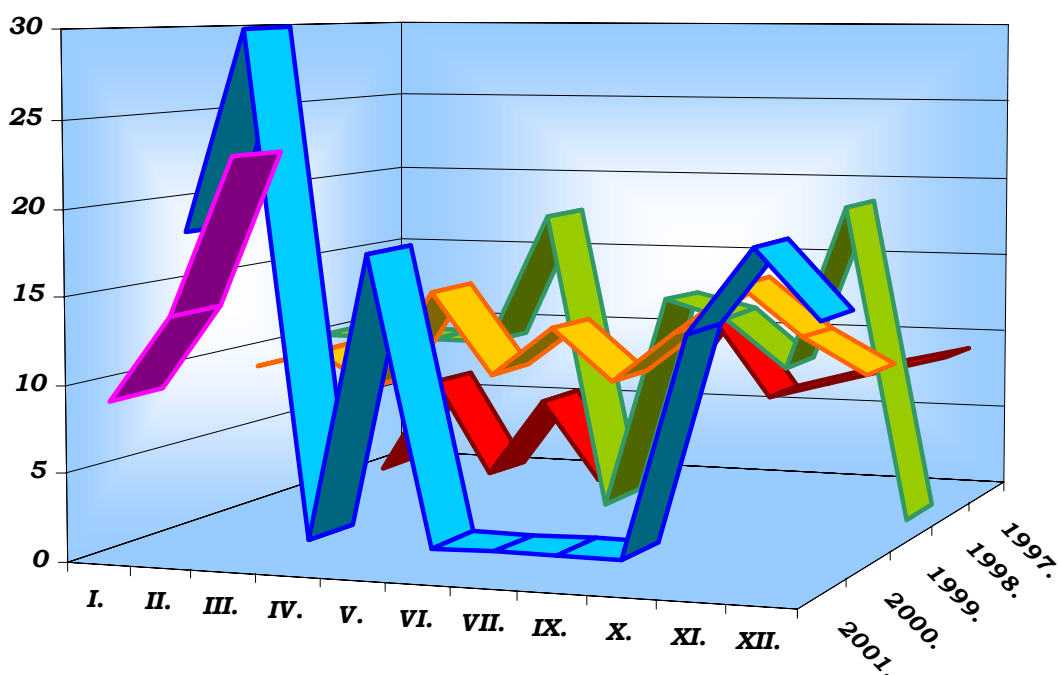
Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

1.8. SJEDNICE SAVJETA

Sjednice Savjeta za zaštitu tržišnog natjecanja u 1997., 1998. i 1999. najčešće su se održavale jednom mjesečno. U trećem tromjesečju 2000. godine ta je praksa promijenjena. Naime, zbog ne održavanja sjednica Savjeta od svibnja do rujna 2000., budući da je stari Savjet dao ostavku, a novi nije bio imenovan, došlo je do zastoja u donošenju odluka (slika 16. i tabela 11.).

slika 16.

Broj točaka dnevnoga reda na održanim sjednicama Savjeta

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

tabela 12.

Broj točaka dnevnoga reda na održanim sjednicama Savjeta

GODINA	MJESECI											
	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac
1997.	0	6	0	5	0	6	11	0	6	7	8	9
1998.	10	10	10	10	18	0	13	0	12	9	19	0
1999.	9	10	8	14	9	12	9	0	12	15	12	10
2000.	18	30	0	17	0	0	0	0	0	13	18	14
2001.	9	14	23									

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, Odjel za istraživanje i statistiku, 2001.

2. MIŠLJENJA NA ZAKONE I DRUGE AKTE

---

1. PRIJEDLOG NOVOG ZAKONA O IZDAVANJU I PROMETU VRIJEDNOSNIM PAPIRIMA

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, sukladno odredbi članka 30. stavak 1. točka 4. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, razmotrila je Prijedlog zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima isključivo s gledišta zaštite slobodnog i djelotvornog tržišnog natjecanja.

Agencija nije nadležna za davanje mišljenja na koji će način novi Zakon o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima urediti, odnosno hoće li materiju vrijednosnih papira obuhvatiti u supstancijalnom smislu ili se opredijeliti za koncepciju propisivanja javnog izdavanja i trgovanja vrijednosnim papirima nabrajajući pojedine vrste vrijednosnih papira.

Također, Agencija nije nadležna za davanje mišljenja u slučajevima suprotnosti odredaba dvaju ili više zakona, kao npr. suprotnosti odredaba Zakona o trgovačkim društvima ("Narodne novine", broj 111/93 i 34/99) i odredaba Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima ("Narodne novine", broj 107/95) te Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima ("Narodne novine", broj 142/98).

Nadalje, određenje pojma nematerijaliziranog vrijednosnog papira kao zapisa u računalnom sustavu Središnje depozitarne agencije, odnosno papira utjelovljenog u ispravi, sukladno odredbi članka 234. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 53/91, 73/91, 3/94 i 7/96) također ne spada u nadležnost Agencije.

Određivanje načina na koji će Komisija za vrijednosne papire osnažiti svoje nadzorne ovlasti i na koji će način biti propisana ovlaštenja za pojedine radnje u postupku nadzora te u kojem će sastavu djelovati Komisija; da li će donositi rješenja o prekršajima po skraćenom postupku, odnosno da li će donositi privremene mjere i prekršajne sankcije ili će rečena Komisija na postupke koje vodi po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke primjenjivati odredbe Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91), kao i da li će Komisija donositi rješenja kojima će nalagati ispravak nezakonitosti utvrđenih u postupku nadzora poslovanja svih subjekata tržišta također nije u nadležnosti ove Agencije.

Naime, sve te odredbe nemaju utjecaja na slobodno tržišno natjecanje, odnosno, nisu suprotne odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

Ipak, Agencija je mišljenja da tržište vrijednosnih papira, radi stalnog trenda širenja i osuvremenjivanja tržišta kapitala treba urediti sukladno standardima međunarodnih gospodarskih asocijacija uvođenjem financijskih instrumenata koji sada ne postoje u Republici Hrvatskoj, ali kojima se trguje na inozemnim tržištima kapitala.

U svezi s Vašim upitom o ograničavajućoj odredbi članka 36. Zakona o osnovama deviznog sustava, deviznog poslovanja i prometu zlata ("Narodne novine", broj 91A/93), koja propisuje da se devize s deviznih računa i deviznih štednih uloga domaćih fizičkih osoba ne mogu kao kapital transferirati u inozemstvo bez posebnog odobrenja Hrvatske narodne banke, Savjet je mišljenja da to nije ograničenje trgovanja vrijednosnim papirima i ograničenje transfera kapitala fizičkih i pravnih osoba, odnosno slobodnog ulaganja, budući da je riječ o odljevu deviza koji mora biti pod nadzorom Republike Hrvatske.

Nadalje, Savjet za zaštitu tržišnog natjecanja je mišljenja da je odredbama novog Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima dopustivo propisati cijene usluga, odnosno naknade depozitorija Središnje depozitarne agencije, ali je, s obzirom na trenutni monopolistički položaj Središnje depozitarne agencije, prijedlog Savjeta dostaviti Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja cjenik usluga ili čak zatražiti suglasnost AZTN za odobrenje rečenog cjenika.

Međutim, propisivanje sankcija za izdavatelja vrijednosnih papira, zbog neuključivanja u depozitorij rečene Agencije, a u svezi s javnim trgovanjem i ostvarivanjem prava temeljem tih poslova, također ne spada u nadležnost Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.

Napominjemo da je Savjet za zaštitu tržišnog natjecanja na 9. sjednici, održanoj 2. listopada 1997., donio mišljenje o Konačnom prijedlogu Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava.

U rečenom mišljenju u bitnome se navodi da bi postotak glasova u glavnoj skupštini dioničkog društva, uz čije se stjecanje veže davanje obvezatne ponude za preuzimanje, odnosno otkup dionica valjalo povisiti s

25% na 33% iz pravno-političkih i gospodarskih razloga, s obzirom na potrebu djelotvorne zaštite malih dioničara kao i potrebe zaštite slobodnog tržišnog natjecanja.

Naime, s obzirom na zakonsku obvezu kontrole preuzimanja sukladno odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja i obveze prijave koncentracija, Savjet je mišljenja da je prag od 25% udjela prenizak jer bi s gledišta ZZTN to značilo da se prevladavajući utjecaj stječe već s 25% udjela i da se svako takvo stjecanje mora prijaviti Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja što nije u skladu s uvjetima hrvatskog gospodarstva, privatizacije i otvorenosti stranim ulaganjima.

Raspolaganje s 25% glasova u glavnoj skupštini dioničkog društva ne otvara mogućnost zaustavljanja donošenja odgovarajućih odluka tog organa društva budući da Zakon o trgovačkim društvima određuje da se neke odluke glavne skupštine mogu donijeti tek s tri četvrtine temeljnog kapitala zastupljenog na skupštini društva prilikom donošenja odluke.

Slijedom iznijetoga, odredbe Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava trebalo bi uskladiti s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja propisivanjem obveze da svaka osoba koja ima namjeru steći više od određenog postotka glasova u glavnoj skupštini društva (33%), neovisno o tome koliko ih u tome trenutku ima, pa čak i ukoliko nema niti jedan glas, mora prije objavljivanja ponude za otkup dionica odnosno i prije obavještanja o tome Komisije za vrijednosne papire Republike Hrvatske, prijaviti namjeru koncentracije Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja, ukoliko su ispunjeni i drugi uvjeti propisani Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja.

Ocijeni li Agencija da stjecanje dionica ne bi dovelo do narušavanja slobodnog tržišnog natjecanja, stjecatelj bi imao obvezu staviti ponudu za preuzimanje društva, u skladu s odredbama Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava, u odnosu na sve dionice koje namjerava steći, a ne samo onih čijim stjecanjem bi stekao pravo glasa iznad propisanog praga.

2. ZAKON O IGRAMA NA SREĆU I ZABAVNIM IGRAMA

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 26. travnja 2000. prijedlog poduzetnika NOVOMATIC ALPHA AUTOMATEN (A) i GRUPA MAYER za ocjenu ustavnosti odredbi Zakona o igrama na sreću i zabavnim igrama ("Narodne novine", broj 61/91, 2/94, 56/95), odnosno Zakona o igrama na sreću ("Narodne novine", broj 36/98).

U dopisa Ustavnog suda dostavljeni su preslici prijedloga za ocjenu ustavnosti članaka 5. stavak 2., 13. stavak 3., 47.a stavak 1., 47.b stavak 1. i 52. stavak 1. Zakona o igrama na sreću i zabavnim igrama, te članaka 4., 10. stavak 1. i 37. stavak 1. Zakona o igrama na sreću, koje su Ustavnom sudu Republike Hrvatske podnijeli poduzetnici NOVOMATIC ALPHA AUTOMATEN (A) i GRUPA MAYER, oba sa sjedištem u Republici Austriji, zastupani po Odvjetničkoj pisarnici Korper-Haramija, sa sjedištem u Zagrebu, Prilaz Gjüre Deželića 16, iz razloga što smatraju da su navedene odredbe u suprotnosti s odredbama članaka 5. stavak 1., 14. stavak 2., 48. stavak 1., 49. stavcima 1., 2. i 4., 50. stavak 2. te 51. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske.

U svezi s navedenim odredbama Zakona o igrama na sreću i zabavnim igrama ("Narodne novine", 61/91, 2/94, 56/95) i Zakona o igrama na sreću ("Narodne novine" 36/98) Agencija se ograničava na davanje mišljenja o odnosu rečenih zakona sa stajališta ZZTN.

U konkretnom slučaju riječ je o monopolu, odnosno isključivom pravu, koji je utemeljen posebnim zakonom (članak 5. stavak 2. i članak 13. stavak 3. Zakona o igrama na sreću i zabavnim igrama vezano uz članak 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću i zabavnim igrama i članak 10. stavak 1. Zakona o igrama na sreću).

ZZTN ne zabranjuje monopole kao takve. Taj zakon u članku 20. samo zabranjuje određena ponašanja onih poduzetnika koji imaju monopolistički položaj na tržištu. Riječ je o zlouporabama upravljenim na zadržavanje takvog položaja na način da se svim drugim poduzetnicima koji bi htjeli pristupiti tržištu, na kojem takav monopolist već djeluje, oteža ili potpuno zapriječi pristup.

Nadalje, člankom 4. ZZTN propisano je da, cit.: "Ovaj Zakon se ne primjenjuje na pravne i fizičke osobe kojima je na temelju posebnih propisa povjereno obavljanje javnih službi ili im je posebnim propisima utvrđeno posebno, isključivo pravo, koncesija, i to samo u slučajevima kada bi primjena ovog Zakona priječila obavljanje zadaća koje su im posebnim propisima utvrđene".

Priređivanje igara na sreću i zabavnih igara djelatnost je potpuno uređena posebnim zakonima.

U konkretnom slučaju, "Hrvatska lutrija" d.o.o. ima zakonom utvrđeno isključivo pravo priređivanja klasičnih igara na sreću (članak 10. stavak 1. Zakona o igrama na sreću), a pravo priređivanja posebnih igara u igračnicama prvenstveno je pravo Republike Hrvatske, koje se može prenijeti davanjem koncesije, koju daje Vlada Republike Hrvatske (stavak 2. istog članka).

Slijedom iznijetoga na djelatnost priređivanja klasičnih igara na sreću i priređivanja posebnih igara u igračnicama ne mogu se primijeniti odredbe ZZTN, jer je riječ o monopolu utvrđenom posebnim zakonom.

3. ZAKON O NABAVI ROBA, USLUGA I USTUPANJU RADOVA

Dana 8. ožujka 2001. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je dopis Ministarstva financija, u čijem je prilogu dostavljen Nacrt prijedloga Zakona o javnoj nabavi na mišljenje ovoj Agenciji.

U uvodu Nacrta prijedloga Zakona o javnoj nabavi navedeno je da je isti dio programa Vlade Republike Hrvatske i pretprijemna strategija za pruživanje sukladno zahtjevima institucija tržišta Europske unije, te su stoga kao polazne osnove u izradi nacrtu rečenog Zakona uzete odredbe zakona Republike Hrvatske, Direktive Europske unije u području javnih nabava, uvjeti Svjetske trgovinske organizacije i Svjetske banke, te pravila, modeli i postupci specijaliziranih međunarodnih institucija za nabavu.

Sukladno odredbi članka 30. stavka 2. točka 4. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja ("Narodne novine", br. 48/95, 52/97 i 89/98), razmatranje prijedloga zakona i drugih propisa koji se odnose na zaštitu slobodnog i djelotvornog tržišnog natjecanja u nadležnosti je Savjeta za zaštitu tržišnog natjecanja.

S obzirom na navedeno, Savjet za zaštitu tržišnog natjecanja na 44. sjednici, održanoj 24. travnja 2001. donio je mišljenje da:

1. Odredba članka 14. stavka 1. točke 2. i 3. Nacrta prijedloga Zakona o javnoj nabavi, predstavlja ograničavanje slobodnog tržišnog natjecanja.

Naime, ugovaranjem odredbe članka 14. stavka 1. točka 2. Nacrta prijedloga Zakona od natjecanja se isključuju oni poduzetnici koji do tada nisu obavljali usluge ili radove za pravne osobe taksativno navedne u članku 3. Nacrta prijedloga Zakona o javnoj nabavi, ali koji imaju uredne reference za uspješno obavljanje usluga i radova za pravne osobe koje nisu obuhvaćene ovim Zakonom.

Nadalje, uvjetovanje da nad ponuditeljem nije pokrenut stečaj također predstavlja ograničavanje slobodnog tržišnog natjecanja budući da se od natjecanja isključuju i oni poduzetnici nad kojima je otvoren stečaj s predustrojem, a kojima je zbog njihovog gospodarskog položaja itekako potrebno omogućiti pristup istima.

2. Člankom 15. nacrtu Zakona propisano je da naručitelj ne može postavljati druge zahtjeve o sposobnosti ponuditelja, kao ni zahtjeve kojima se ponuditelja dovodi u neravnopravan položaj, pa se postavlja pitanje u čijoj bi nadležnosti bilo rješavanje tih sporova.

3. Odredba članka 17. točka 1. i 3. nacrtu Zakona, također se smatraju ograničavajućim za slobodno tržišno natjecanje. Naime, Savjet za zaštitu tržišnog natjecanja smatra da se financijska sposobnost ponuditelja može uspješno dokazati bilancama, odnosno izvancima iz bilance ponuditelja, budući da rečene dokaze mogu lako dostaviti i veliki i mali poduzetnici, odnosno obrtnici, jer su dužni sastavljati godišnja financijska izvješća, te je stoga pribavljanje financijskih izvješća banke ili drugog ovlaštenog tijela sasvim nepotrebno. Nadalje, točka 3. rečenog članka predstavlja ograničavanje slobodnog tržišnog natjecanja jer je istom propisano da se financijska sposobnost ponuditelja dokazuje izvješćima banke ili drugog ovlaštenog tijela o prometu poslovanja ponuditelja u prethodne tri (3) godine. Naime, takav dokaz ne mogu priložiti ponuditelji koji su tek pristupili tržištu ili posluju kraće od tri (3) godine.

4. U članku 18. točkama 3. i 6. nacrtu Zakona ispunjenje dokaza o stručnoj i tehničkoj sposobnosti ponuditelja također se ograničava propisivanjem dostavljanja izvješća o prosječnom broju zaposlenika i rukovoditelja u prethodne tri (3) godine, kao i dostavljanje popisa istih ili sličnih poslova u navedenom razdoblju. Dakle, kao i u prethodnom članku, ugovaranjem ovakvih odredbi ograničava se pristup tržištu onim poduzetnicima koji ne posluju dovoljno dugo da bi mogli priložiti ove dokaze čime ih se stavlja u neravnopravan položaj.

5. Nadalje, u članku 25. propisana je obveza naručitelja na objavljivanje poziva za javno nadmetanje, prednadmetanje i dvostupanjsko nadmetanje u "Narodnim novinama", čime se poduzetniku "Narodne novine" neopravdano omogućuje monopolistički položaj u toj djelatnosti.

6. Budući da je u članku 57. točki 2. nacrtu Zakona propisano da je neprihvatljiva ona ponuda za koju su ponuditelji u vezi natječaja sklopili sporazum koji predstavlja nedopušteno ograničenje konkurencije, postavlja se pitanje tko to ocjenjuje i po kojim kriterijima.

4. ZAKON O TELEKOMUNIKACIJAMA

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja zaprimila je 6. rujna 2000. Nacrt prijedloga Zakona o telekomunikacijama od Ministarstva pomorstva, prometa i veza, Uprave pošte i telekomunikacija.

Mišljenje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (točke 1., 2. i 3.) donijeto je temeljem odluke Savjeta za zaštitu tržišnog natjecanja s 37. sjednice, održane 24. listopada 2000. Mišljenje se odnosi na glavu VIII. Nacrta prijedloga Zakona o telekomunikacijama, naslovljenu kao: "Tržišno natjecanje", odredbe članaka 31. do 38.

1. Savjet za zaštitu tržišnog natjecanja nesklon je davanju bilo kakvog isključivog prava bilo kojem poduzetniku, pa tako i Hrvatskom telekomu d.d., u području fiksne telefonije, bez obzira na ograničeno trajanje takvog prava.

2. Čitav odjeljak Nacrta Zakona o telekomunikacijama, koji se odnosi na tržišno natjecanje, potrebno je uskladiti s terminologijom Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

3. U dijelu Nacrta Zakona o telekomunikacijama, koji se odnosi na tržišno natjecanje, potrebno je inzistirati na točnom razgraničenju nadležnosti između Zavoda za telekomunikacije i Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja. Naročito glede točne definicije telekomunikacijskog tržišta. Naime, ovdje se postavlja konkretno pitanje tko će biti nadležan u slučaju kada je predmet postupka narušavanje slobodnog tržišnog natjecanja u kojem su stranke dva prodavatelja telekomunikacijske opreme (npr. trgovci koji se bave prodajom celularnih telefona), od kojih niti jedan nije HT d.d. U ovakvom i sličnim slučajevima, dakle, treba utvrditi hoće li biti nadležna Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja ili Zavod za telekomunikacije.

5. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O REVIZIJI

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja zaprimila je 17. listopada 2000. podnesak Ministarstva financija kojim isto traži mišljenje o nacrtu prijedloga Zakona o reviziji s aspekta tržišnog natjecanja.

Prema odredbama čl. 7. i čl. 34. st. 2. Nacrta proizlazi da reviziju mogu obavljati samo ovlaštene revizori koji imaju licencu Komore, te revizori vježbenici koji zasnivaju radni odnos na vrijeme od tri godine sa samostalnim revizorom, odnosno revizorskim društvom. Iz rečenog dalje proizlazi da samo revizor vježbenik može postati ovlašten revizor, odnosno da se revizorom vježbenikom može postati samo zasnivanjem radnog odnosa u revizorskom uredu ili revizorskom društvu.

Agencija smatra da su ove odredbe ograničavajuće s aspekta slobodnog tržišnog natjecanja jer na taj način revizorski uredi, odnosno društva dobivaju položaj koji im omogućava da sami sebi reguliraju konkurenciju i kontroliraju tržište pružatelja revizorskih usluga, dok u ostalom dijelu smatra da odrednice Nacrta prijedloga Zakona nisu u suprotnosti s odredbama ZZTN.

6. ZAKON O SPRIJEČAVANJU SUKOB A INTERESA U OBNAŠANJU JAVNIH DUŽNOSTI I NACIONALNI PROGRAM ZA BORB U PROTIV KORUPCIJE

Agencija je od Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, zaprimila Nacrt mjera za sprječavanje sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti, temeljem kojeg će se izraditi Zakon i Nacionalni program za borbu protiv korupcije (17.11.2000.). Kako izrada citiranih akata nije stavljena u isključivu nadležnost Agencije, od Agencije će se zahtijevati da se prema potrebi uključi u ovaj projekt na način da daje stručna mišljenja prema pojedinim etapama dovršenosti. Stručna mišljenja zasnivat će se na području djelovanja Agencije u dijelu koji se odnosi na ponašanja kojima se ograničuje ili sprječava slobodno tržišno natjecanje.

Predmet je administrativno okončan.

3. MEĐUNARODNA SURADNJA

Zadaće Odjela za međunarodnu suradnju Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja su:

- koordiniranje aktivnosti Agencije koje se odnose na obveze prilagodbi u postupku sklapanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Europskoj uniji (SAA);
- koordiniranje aktivnosti Agencije u ispunjavanju obveza preuzetih međunarodnim ugovorima u dijelu koji se odnosi na politiku konkurencije – sporazumi o članstvu Republike Hrvatske u UN (UNCTAD) i WTO-u;
- organizacija i održavanje suradnje s tijelima za konkurenciju zemalja članica EU, te ne-članica: SAD-a i drugih tranzicijskih zemalja;
- suradnja sa Svjetskom bankom;
- suradnja s OECD-om – Odjelom za konkurenciju i Odjelom za suradnju s ne-članicama;
- zastupanje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja na međunarodnim forumima o pravu konkurencije, naročito u radu Međuvladine grupe eksperata UNCTAD-a i Radnoj grupi za interakciju između trgovinske politike i politike konkurencije WTO-a;
- prenošenje stranih iskustava iz područja prava konkurencije.

U razdoblju od 01. travnja 2000. godine do 31. ožujka 2001. godine, Odjel je otvorio 51 predmet (2000.), i 15 predmeta (2001.), što je u promatranom razdoblju više od 60 predmeta koji se odnose na međunarodnu suradnju.

U daljnjem dijelu predočen je detaljan prikaz rada.

U 2001. godini Agencija je nastavila suradnju na bilateralnim osnovama s tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja iz niza europskih zemalja. Tako je bilateralna suradnja uspostavljena s agencijama za zaštitu tržišnog natjecanja Mađarske, Bugarske, Italije, Njemačke, Rumunjske, Francuske, Češke Republike i Slovačke Republike itd. Od neeuropskih zemalja, Agencija je uspostavila bilateralnu suradnju s Federalnom trgovinskom komisijom SAD-a i Ministarstvom pravosuđa SAD-a, Odjelom za pravo konkurencije.

Agencija je također nastavila suradnju s međunarodnim organizacijama, i to: Svjetskom bankom, Svjetskom trgovinskom organizacijom (STO) i Komisijom Ujedinjenih naroda za trgovinu i razvoj (UNCTAD), te Fondacijom Vlade SR Njemačke za međunarodnu pravnu pomoć – IRZ Stiftung.

U sklopu suradnje Agencija je odaslala zakone i propise kojima se uređuje pravo slobodnog tržišnog natjecanja u Republici Hrvatskoj.

Agencija je također na zahtjev odvjetničkih ureda iz Belgije, Njemačke i Francuske istima dostavljala izvješća o pojedinačnim pitanjima o pravu tržišnog natjecanja vezana uz pitanja koja se odnose na namjeravane poslove njihovih klijenata glede investicija u hrvatsko gospodarstvo. Isti su tražili garancije da na hrvatskom tržištu postoje zakoni kojima se uređuje pravo tržišnog natjecanja, slobodan pristup tržištu, te izjednačenost stranih investitora s domaćima.

Agencija je bila pozivana da sudjeluje u radu više seminara o pravu konkurencije u europskim zemljama, na kojima nije mogla sudjelovati zbog nedostatka financijskih sredstava.

Sredstvima iz zajma Svjetske banke, kojih je korisnik Agencija, financiran je boravak predstavnika Agencije na sjednici Radne grupe za interakciju između trgovinske politike i politike konkurencije WTO-a u Ženevi, u lipnju 2000., te sjednici Radne grupe za interakciju između trgovinske politike i politike konkurencije WTO-a, uz sjednicu međunarodne grupe eksperata za pravo konkurencije UNCTAD-a u rujnu 2000. Sjednicama su prisustvovali zamjenik ravnatelja i stručni suradnik, odnosno načelnik i savjetnik.

Na zahtjev Europske banke za obnovu i razvoj, Agencija je dostavila statističke podatke specificirane po područjima primjene i provedbe Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, za 2000. godinu. Navedeni podaci koriste se kao baza podataka kojima raspolaže EBRD, a kojima se procjenjuje stanje gospodarstva u svakoj državi članici EBRD-a.

Na zahtjev Svjetske banke Agencija je dostavila statističke podatke specificirane po područjima primjene i provedbe Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja za 2000. Navedeni podaci koriste se kao baza podataka o stanju tržišnog natjecanja kojima raspolaže Svjetska banka, a temeljem kojih analitički odjeli Svjetske banke izrađuju gospodarska izvješća za pojedine svjetske regije.

U sklopu suradnje s OECD-om, Agencija je sudjelovala u ostvarivanju kontakata s OECD-om putem Ministarstva gospodarstva i Ministarstva vanjskih poslova, te je ostvarivala i neposredne kontakte s Direkcijom OECD-a za pravo konkurencije te Direkcijom OECD-a za suradnju sa zemljama ne-članicama. Na poziv OECD-a Agencija je sudjelovala u radu Investicijskog foruma OECD-a u Parizu, u svibnju 2000., gdje su Agenciju predstavljali zamjenik ravnatelja i načelnik Odjela za sporazume.

U sklopu suradnje s OECD-om, na poziv OECD-a dvoje stručnih suradnika iz Agencije (dipl. pravnik i dipl. ekonomist) sudjelovali su u radu Seminara o pravu konkurencije OECD-a, koji se svake godine održava u Beču, tijekom veljače/ožujka i traje 14 dana. Na tom seminaru sudjeluju predstavnici svih europskih tranzicijskih zemalja ne-članica, te se izmjenjuju međusobna iskustva i analiziraju studije slučajeva u radu istovrsnih agencija ili tijela za konkurenciju. Boravak na seminaru financiran je donacijom OECD-a, dok su troškovi prijevoza plaćeni iz fonda zajma Svjetske banke.

Agencija je ostvarila vrlo značajnu i intenzivnu suradnju s Ministarstvom za europske integracije. Nekoliko predstavnika Agencije sudjelovalo je u svakom od jednodnevnih predavanja o pravu i sustavu Europske unije u organizaciji Ministarstva za europske integracije. Na navedenim predavanjima sudjelovali su svi djelatnici Agencije koji rade na rješavanju predmeta.

Agencija je uključena u rad Ministarstva gospodarstva vezan uz Pakt o stabilnosti – Investicijsku povelju. Na traženje Ministarstva gospodarstva Agencija je imenovala članicu Državne ekonomske grupe (Country Economic Teama) za suradnju u pitanjima primjene Investicijske povelje – mr. sc. Mirnu Pavletić Župić, načelnicu Odjela za međunarodnu suradnju. Agencija je dostavila nekoliko izvješća o stanju prava i politike slobodnog tržišnog natjecanja, te primjeni ZZTN-a, u sklopu obveza izrade Izvješća za Pakt stabilnosti.

Predstavnici Agencije, ravnatelj, zamjenik ravnatelja i načelnica Odjela za međunarodnu suradnju u rujnu 2000. posjetili su Federalnu trgovinsku komisiju SAD-a. Posjet je uslijedio kao rezultat višegodišnje suradnje i komuniciranja putem elektronske pošte te razmjene mišljenja i iskustava sa stručnjacima Federalne trgovinske komisije. Studijski posjet financiran je iz sredstava zajma tehničke pomoći Svjetske banke za obrazovanje i obuku kadrova.

Agencija je uspostavila suradnju sa Zakladom Vlade SR Njemačke za pravnu pomoć – IRZ Stiftung. Suradnja je započela dogovorom o reviziji Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja od strane njemačkih pravnih stručnjaka, zbog potrebe harmonizacije propisa s pravnim sustavom Europske unije. Tijekom posljednjeg tromjesečja 2000. godine, te prvog tromjesečja 2001., ovaj vid suradnje rezultirao je prvom revizijom Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, koju je priredio prof. dr. Siegfried Klaue, savjetnik IRZ Stiftung-a, i bivši dužnosnik Bundeskartellamt-a (Službe za konkurenciju Savezne Republike Njemačke). Nastavak ovog projekta predviđen je za cijelu 2001. godinu, a predviđeni rezultat je nacrt izmjena i dopuna Zakona o tržišnom natjecanju u dijelu koji je potreban radi harmonizacije s Europskom unijom. Daljnji vidovi ove suradnje odnosili su se na materijalnu pomoć Agenciji. U svezi s istim, Agencija je od IRZ Stiftung dobila donaciju stručne literature – knjiga na temu prava konkurencije, te jedan kompjutor s pisačem. Nadalje, IRZ Stiftung financirao je trodnevni boravak četvorice predstavnika Agencije (zamjenika ravnatelja, načelnika za sporazume, savjetnika i stručnog suradnika) na seminaru o konkurenciji u sklopu suradnje oko Pakta o Stabilnosti, koji je bio organiziran u rujnu 2000. godine u Ohridu, Makedonija.

Ministarstvo za europske integracije uključilo je predstavnika Agencije u Tehničku skupinu za usklađivanje zakonodavstva. Predstavnik Agencije je, kao član Tehničke skupine, sudjelovao u prvom krugu tehničkih pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju u Bruxellesu, 25. i 26. siječnja 2001.

Na poziv slovenskog Ureda za zaštitu konkurencije, predstavnici Agencije: ravnatelj, zamjenik ravnatelja i načelnica Odjela za međunarodnu suradnju boravili su u jednodnevnom posjetu Uredu. Teme razgovora bile su vezane uz prilagodbu sustava konkurencije pravu Europske Unije, te slovenska iskustva u svezi s istim. Također su raspravljana pitanja noveliranja Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, te su se predstavnici Agencije savjetovali sa slovenskim kolegama o toj materiji.

Agencija je uključena u program tehničke pomoći Europske unije – CARDS, koji se provodi putem Ministarstva za europske integracije, te će joj s tog naslova biti bespovratno dodijeljena određena financijska sredstva radi jačanja institucionalnog razvoja. Detalji glede financijskog dijela aranžmana bit će finalizirani potkraj 2001.

U sklopu provedbe projekta vezanog uz zajam Svjetske banke za tehničku pomoć, Agencija je izvršila odabir savjetnika za rad na institucionalnom jačanju i prilagodbi zakona i podzakonskih akata. Projekt je u tijeku i trajat će do 2004 godine.

4. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Teorija savršene konkurencije i njezina normativna izvedenica – ekonomika blagostanja, pokazale su da slobodno tržišno natjecanje osigurava najveće blagostanje u društvu. Ista je teorija pokazala da postoje brojne institucionalne pretpostavke koje je potrebno ispuniti da bi se na tržištu odvijalo slobodno tržišno natjecanje.

Politika konkurencije jedna je od temeljnih politika za uspostavu normalnog funkcioniranja tržišta unutar jedne nacionalne privrede (unutarnje tržište).

Kada je riječ o tržištu unutar jedne nacionalne privrede, moramo imati na umu da ono stavlja, kako nove, mlade, nerazvijene poduzetnike, tako i one s dugogodišnjom tradicijom, velikim udjelom na mjerodavom tržištu i tržišnim potencijalom, pred nove izazove. To rezultira mnogim pozitivnim, ali i negativnim posljedicama na tržištu, na kojemu bi zadnju riječ trebala imati zakonodavna dimenzija prava tržišnog natjecanja.

Da bi opstali u uvjetima ulaska Republike Hrvatske u europske i svjetske integracijske procese, poduzetnici s velikim tržišnim potencijalom i gospodarskom snagom, ne birajući sredstva, jačaju svoj položaj na tržištu, fokusirajući se na njegov određeni dio. Oni ugrožavaju slabije poduzetnike, kao i one poduzetnike koji po prvi put pristupaju tržištu, isključuju ih s tržišta, a to ima izuzetno negativne efekte na, kako kompetitivnu, tako i socijalnu dimenziju tržišta, te na tržište u cjelini.

Analiza poslovanja Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja u 2000. godini ipak pokazuje određene pomake. Poduzetnici su sve upućeniji u teoriju i praksu tržišnog natjecanja, te sve više pozornosti posvećuju istim. To se ogleda u dva pravca: poduzetnici konzultiraju odvjetničke kancelarije o određenim poslovnim planovima i strategijama kako ne bi povrijedili odredbe Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja. Istovremeno koriste legalne institute zaštite tržišnog natjecanja u obrani svojih poslovnih interesa.

Broj predmeta koje Agencija tijekom godine rješava ne odražava njenu stvarnu aktivnost. Poduzetnici pokazuju sve veći interes te Agenciju svakodnevno telefonski i osobno kontaktiraju, tražeći tumačenja odredaba ZZTN, postavljajući upite o određenim poslovnim strategijama - jesu li ili nisu u suprotnosti s odredbama ZZTN, te o raznim situacijama na tržištu Agencija potiče takve kontakte. Surađujući na taj način s poduzetnicima i njihovim zastupnicima, kao i aktivnim sudjelovanjem Agencije na različitim stručnim skupovima, Agencija promiče pravo i politiku konkurencije. Agencija na isti način surađuje i s državnim tijelima.

Ravnatelj

mr. sc. Hrvoje Momčinović